

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

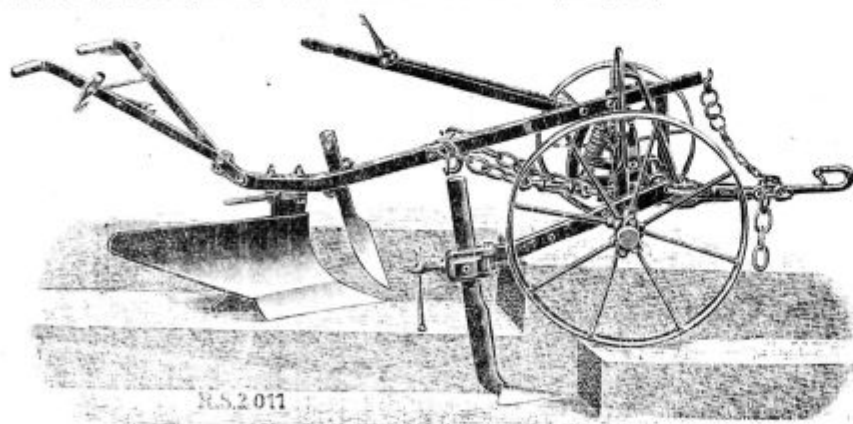
Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina :

Univerzalni plug s podzemnim lemežem. — Gnojilni poskusi v kamniškem okraju. — Če štirje vkup drže. — Izbor koruznih semenjakov. — Moljavo žito. — Kužni katar splovil. — Živinorejski odbori v kranjskem okraju. — Cena gallei gori, vinu pa doli. — Razkisanje vina. — Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Univerzalni plug s podzemnim lemežem.

Rahljanje spodnje plasti se danes splošno in močno priporoča, če hočemo izboljšati zemljino rodovitost. Dosedanje izkušnje, ki jih imamo s takim obdelovanjem po njivah, nam to do dela potrjujejo.

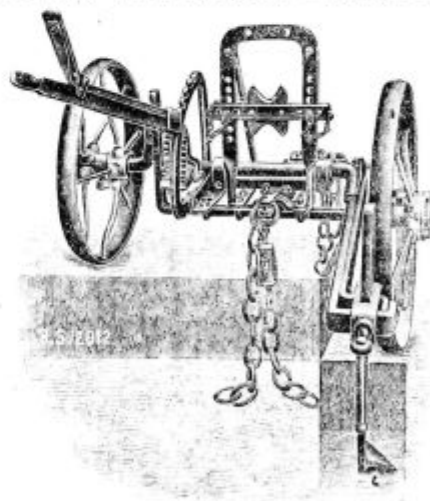

Pod. 15. Univerzalni plug s podzemnim lemežem, sestave Bendhaak. — Podzemni lemež je pritrjen na plužnjo s posebno pripravo in se uravnava s pomočjo nastavnega vzvoda (pretikačem), ki ga je videti nad gredljem. Spodaj ležita oralna in spodnja plast. Teža pluga 149 kg.

Na ta način postane dosedanja mrtva plast bolj živa in s tem tudi bolj rodovita, kar se močno pozna na vsakoletnih pridelkih.

V zadnjem času smo dobili nov plug (pod. 15.), s katerim je mogoče navadne brazde rezati in ob-

enem spodaj ležeče mrtvo zemljo rahljati. Za rahljanje spodnje plasti je spredaj — takoj za plužnjo — pritrjen močan in globok lemež, ki rije in ruši spodaj v tleh po prejšnji brazdi. Ker leži navstran in: spredaj, dela seveda pred navadno brazdo. Na

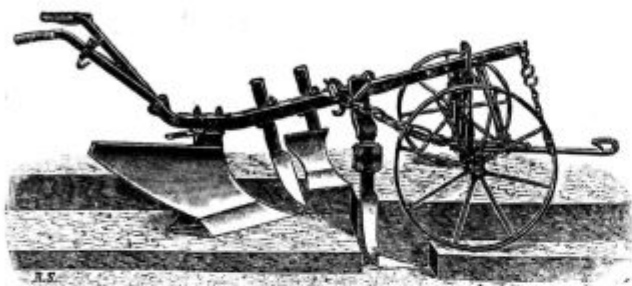

Pod. 16. Plužnja, na kateri je pritrjen podzemni lemež. Na levi strani vidimo nastavni vzvod, pritrjen s pomočjo prožne zmeti v zobati loceni. Zadaaj za desnim kolesom vidimo podzemni lemež.

ta način se zrahljana spodnja plast ne zahodi in ne stlači, ampak s sledečo navadno brazdo takoj zakrije. To je veliko več vredno, kakor če bi šli po isti brazdi dvakrat s plugom, najprej z navadnim in potem še s podzemnim, kakor se je doslej delalo

in se še dela. S takim obdelovanjem se brazda kolikor toliko shodi in zatlači.

Važna prednost tako sestavljenega pluga je pa tudi to, da je podzemni lemež v prožni zvezi z nastavnim vzvodom (pretikačem) s pomočjo posebne zmeti (glej na plužnji), ki zabranjuje, da bi se lemež poškodoval, če bi zadel na kako oviro. S pomočjo te zmeti se lahko lemež umakne dotični oviri in nato zopet zarije v zemljo. V izrednih primerih se vzvod (pretikač) tudi izmakne in skoči sam iz zobatega locnja (glej na levi strani plužnje), tako da postane podzemni lemež popolnoma prosto gibljiv. Na ta način se lahko premagajo največje ovire v zemlji.

Pod. 17. Univerzalni plug, ki ima podzemni lemež pritrjen spredaj na gredlju. Teža pluga 121 kg. Podzemni lemež sam tehta 15 kg.

Podzemni lemež sestave Bendhaak lahko dobimo tudi samega zase, če imamo že univerzalni plug. Ni treba drugega kakor zavrtati samo eno luknjo na plužnji, da ga pritrdimo. Ravnotako pa plugu lahko odvzamemo tudi podzemni lemež in delamo potem z njim kakor navadno. Podzemni lemež tehta sam 42 kg, ves plug pa 149 kg.

Bolj preproste sestave je univerzalni plug s podzemnim lemežem, kakor ga kaže pod 17. Pri tem plugu je podzemni lemež pritrjen na gredlju in je zaradi tega vrat lemeža navzven in na desno zakrivljen.

R.

Gnojilni poskusi v kamniškem okraju.

Sr. ek. M. Marinček.

Gnojilni poskusi z umetnimi gnojili, napravljeni l. 1925. v kamniškem okraju, so imeli sledeči namen:

1. Preskusiti učinke polnega gnojenja z rudniskim **superfosfatom**, 40% **kalijevo soljo** in **apnenim dušikom** na ozimih, deteljah in travnikih ter pokazati razlike pri uspehih med jesenskim in spomladnim gnojenjem;

2. primerjati pri ozimih uspehe močnega in polmočnega spomladnega naglavnega gnojenja samo z **apnenim dušikom**;

3. pokazati pri okopavinah učinke močnega in polmočnega gnojenja z rudniskim **superfosfatom**, 40% **kalijevo soljo** in **apnenim dušikom** poleg navadnega gnojenja s hlevskim gnojem.

Napravilo se je skupno 25 poskusov, vsakega na 3 poskusnih parcelah, ki so merile po 100 m². Iz-

vzemši travnikov so se poskusi napravili deloma na lahki, deloma na težji zemlji.

I. Gnojilni poskusi na travnikih.

Narejenih je bilo 5 enakih poskusov na razmeroma dobrih travnikih s sladko rušo. Parcele št. I. so bile gnojene dne 9. oziroma 10. decembra 1924., na kopno, računano na ha s 300 kg rudninskega **superfosfata**, 300 kg 40% **kalijeve soli** in 200 kg **apnega dušika**; parcele št. II. so ostale negnojene; parcele št. III. pa so bile pognojene spomladi, dne 9. aprila 1925. z istimi množinami ravnotakih gnojil kakor parcele št. I.

Uspehi so bili sledeči:

Poskus št. 1: na globoki, srednjetežki ilovici: predgnojeno v spomladi l. 1924. z rudniskim **superfosfatom** in s **kalijevo soljo**.

Pridelki na ha v q:

na parceli št. I. sena 42, otave 37, skupaj 70;
na parceli št. II. sena 23, otave 21, skupaj 44;
na parceli št. III. sena 35, otave 33, skupaj 68.

V primeri z negnojenim je dalo spomladno gnojenje, računano na 1 ha za 24 q, jesensko pa za 35 q večji pridelek, jesensko gnojenje torej za 11 q več kakor spomladno.

Poskus št. 2: na srednjetežki, vlažni ilovici: predgnojeno l. 1923. s hlevskim gnojem.

Pridelki na ha v q:

na parceli št. I. sena 37, otave 24, skupaj 61;
na parceli št. II. sena 23, otave 13, skupaj 36;
na parceli št. III. sena 28, otave 19, skupaj 47.

V primeri z negnojenim je dalo spomladno gnojenje na ha za 11 q večji pridelek, jesensko pa za 25 q; torej jesensko gnojenje za 14 q na ha več kakor spomladno.

Poskus št. 3: na srednjetežki, globoki ilovici: predgnojeno l. 1924. z gnojnico.

Pridelki na ha v q:

na parceli št. I. sena 50, otave 29, skupaj 79;
na parceli št. II. sena 26, otave 21, skupaj 47;
na parceli št. III. sena 52, otave 32, skupaj 84.

Pri tem poskusu je dalo spomladno gnojenje v primeri z negnojenim za 37 q na ha večji pridelek, jesensko pa za 32 q, torej spomladno za 5 q na ha več kakor jesensko.

Poskus št. 4: na srednjetežki, globoki, mokrotni ilovici, predgnojeno l. 1924. s pepelom.

Pridelki na ha v q:

na parceli št. I. sena 45.—, otave 50.—, skupaj 95.—;
na parceli št. II. sena 25.—, otave 32.5, skupaj 57.5;
na parceli št. III. sena 42.5, otave 52.5, skupaj 95.—.

Jesensko in spomladno gnojenje je dalo v primeri z negnojenim enako po 37.5 q na ha več krme.

Poskus št. 5: na srednjetežki, globoki ilovici: predgnojeno pred 5 leti s pepelom.

Pridelki na ha v q:

na parceli št. I. sena 32.—, otave 31.8, skupaj 63.8;
na parceli št. II. sena 16.75, otave 17.2, skupaj 33.95;
na parceli št. III. sena 30.5, otave 29.2, skupaj 59.7.

Spomladno gnojenje je zvišalo pridelek za 25.75 q na ha, jesensko pa za 29.85 q, torej za 4.1 q na ha več kakor spomladno.

Kakor je razvidno iz navedenega, je dalo pri treh poskusih jesensko gnojenje večji skupni pridelek krme kakor spomladno; pri 1 poskusu je spomladno gnojenje boljše učinkovalo kakor jesensko, pri 1 poskusu pa ni bilo razlike v uspehu jesenskega in spomladnega gnojenja. Povprečno je torej jesensko gnojenje močnejše učinkovalo kakor spomladno. Poleg tega je pri vseh teh travniških poskusih vplivalo **jesensko gnojenje razmeroma bolj na višji pridelek sena, spomladno pa na boljše košnje otave**, iz česar sledi, da so tudi gnojila z lahkoraztopnimi hraninami in v milem (blagem), dovolj vlažnem letu (kakršno je bilo l. 1925.) potrebovala časa, da so se uveljavila in da so razvila svoj vpliv na raščo. V suhem letu bi bila razlika med učinkom jesenskega in spomladnega gnojenja najbrže še večja.

Travnikom z globoko, bolj težko, vlažno ilovico kaže torej zgodaj gnojiti, da zamorejo gnojila pravočasno učinkovati.

V pogledu rentabilnosti se je pri teh poskusih pokazalo, da pri občasno nizkih cenah krme niso vsi poskusni travniki povrnili stroškov tako močnega gnojenja, ampak samo najboljše izmed njih. Ako računamo (po takratnih cenah v „Kmetovalcu“) 1 q rud. superfosfata za jesensko gnojenje Din 120, za spomladno Din 90, 1 q kal. soli Din 160 in 1 q apnenega dušika Din 320; dovoz in trosenje umetnih gnojil Din 25 za 1 q; pridelek sena in otave, po odbitih stroških za spravljajanje, pa 45 Din za 1 q, je bilo v dosega čistega dobička potrebno, da je z gnojenjem povzročeni večji pridelek presegal 37 q na ha. Tako sta po tem računu samo dva poskusa (št. 3 in 4) izkazala dobiček od 7.5 do 97.5 Din na ha.

(Dalje sledi.)

Če štirje vkup drže.

lnž. C. Jeglič, Grm.

Sejalni stroj je tudi med tistimi našimi kmetovalci, ki bi ga lahko z največjim pridom uporabljali, prav malo razširjen. Kot glavni vzrok, ki preprečuje, da bi se tudi pri naših maloposredniških razmerah sejalo žito v vrste, se marsikod navajajo previsoki stroški za nabavo sejalnega stroja. Sejalni stroj, ki seje 11 vrst, stane danes okrog 6000 dinarjev. Naše kmetije niso tako velike oziroma jim tudi prirodne razmere ne dopuščajo, da bi posamezni posestniki sejali po 20 in še več hektarjev žita, kakor n. pr. v Vojvodini. Tudi večjim našim kmetom, ki letno posejejo vsaj žita, pese, repe itd. skupaj za 5 hektarjev, se zdi, da bi jim sejalni stroj prinesel premajhne in premalo očitne koristi. Vzemimo pa sledeči primer:

Štirje napredni gruntarji iz dveh sosednjih vasi, kateri imajo vse njive v ugodni, položni legi, sklenejo skupno kupiti sejalni stroj. Vsi štirje skupaj posejejo na leto okrog 20 hektarjev pšenice, ječmena, ovsa, koruze, ajde in pese. Delovnih moči za intenzivnejše kmetijstvo jim primanjkuje in na kmetijski šoli so videli, kolikšne koristi prinaša setev v vrste. Sledeči račun jim pokaže uspeh, kakršnega še sami niso pričakovali:

I. Stroški setve s strojem.

	Din
1. Obresti 6% nabavnih stroškov za stroj (6000 Din)	360
2. Amortizacija in popravki stroja (vzdrževalni stroški) — 13% nabavne glavnice	780
3. Seme:	Din
za 4 ha ozimne pšenice à 150 kg = 600 kg po 3.50 Din	2100
za 2 ha oz. ječmena à 120 kg = 240 kg po 3 Din	720
za 4 ha ovsa à 120 kg = 480 kg po 3 Din	1440
za 2 ha strn. ajde à 64 kg = 128 kg po 3.50 Din	448
za 4 ha koruze à 18 kg = 72 kg po 2.50 Din	180
za 4 ha pese à 20 kg = 80 kg po 15 Din	1200
skupaj Din	6088
4. 7 vprežnih dni à 90 Din	630
5. Za delavca pri stroju 7 dni à 25 Din	175

Celokupni stroški za posetev 20 ha s strojem znašajo torej **Din 8033**

II. Stroški setve z roko.

	Din
1. Seme:	Din
za 4 ha pšenice à 200 kg = 800 kg po 3.50 Din	2800
za 2 ha ječmena à 160 kg = 320 kg po 3 Din	960
za 4 ha ovsa à 180 kg = 720 kg po 3 Din	2160
za 2 ha ajde à 80 kg = 160 kg po 3.50 Din	560
za 4 ha koruze à 18 kg = 72 kg po 2.50 Din	180
za 4 ha pese à 15 kg = 60 kg po 15 Din	900
skupaj Din	7560
2. Zavlačenje žitnega semena (12 ha)	400
3. Za sejalca, 4 dni à 25 Din	100
4. Saditev koruze v kupčke z motiko, na 1 ha 8 delavk, skupaj 32 dnin po 20 Din	640
5. Setev pese v vrste na 1 ha 8 delavk po 20 Din, skupaj 32 dnin po 20 Din	640

Celokupni stroški za posetev 20 ha z roko znašajo **Din 9340**

Stroški setve z roko so torej pri posetvi 20 ha v enem letu za **1307 Din** večji nego stroški strojne setve. Že samo zaradi tega, **ker se s strojem, ki seje v vrste, porabi približno $\frac{1}{3}$ manj žitnega semena, imajo navedeni štirje posestniki v enem letu 1300 dinarjev dobička.**

Toda, ako sejemo s strojem v vrste, ni glavni namen le prihranek semena. S strojem v vrste sejano seme se enakomerno porazdeli, kakor ne more sejati z roko niti najspretnjši sejalet; seme se enako globoko in enako daleč narazen poseje, tako da se tudi rastline enakomerneje, lepše in bolj zdravo razvijajo ter dajo večje in lepše pridelke.

Računati smemo, da pridelamo, ako sejemo v vrste, najmanj 100 kg več žita na 1 hektar. Ako vpoštevamo v zgoraj navedenem računu tudi povišek pridelka, tedaj bi morali prišteti k dobičku še sledeči znesek:

na 4 ha 400 kg pšenice	à 3.—	Din = 1200 Din
na 2 ha 200 kg ječmena	à 2.50	Din = 500 Din
na 4 ha 400 kg ovsa	à 2.50	Din = 1000 Din
na 2 ha 200 kg ajde	à 3.—	Din = 600 Din

skupaj **3300 Din**

Ako se torej pridelek zviša za 100 kg na 1 ha, znaša vrednost večjega pridelka na 12 ha žitne posetve letno 3300 Din.

Tedaj se končni letni obračun za sejalni stroj glasi takole:

Razlika med strojno in ročno setvijo	1300 Din
Vrednost večjega pridelka	3300 Din

Dobiček znaša v 1 letu 4600 Din

Pri 20 ha posetve se torej sejalni stroj v poldrugem letu popolnoma izplača in navedenim posestnikom se že v drugem letu pokrijejo (vrnejo) vsi stroški za nabavo stroja. Ako bi se pa še več posestnikov skupaj združilo ali pa bi navedeni štirje lastniki oddajali stroj za setev tudi svojim sosedom proti primerni odškodnini (100 Din dnevno), tedaj bi se sejalni stroj izplačal že v 1 letu. Kajpada bi se stroj ne smel prepuščati nezanesljivim in neveščim ljudem.

V našem primeru smo računali za amortizacijo in popravila stroja (vzdrževalne stroške) 13 odstotkov glavnice, potrebne za nabavo novega stroja. Ako se s strojem dobro in skrbno ravna, zadostuje za vzdrževanje tudi 10%, pri nemarnem ravnanju pa znašajo ti stroški 20% in še več.

Po mnogih naših poljedelskih krajih, ki bi se lahko okoristili s sejalnim strojem, bi tedaj obenem izginil tudi stari način oranja na ozke kraje, ki marsikod očitno priča, kako nedopovedni in nenapredni so še nekateri naši kmetje.

Z združenimi močmi! Evo, to je pot, ki tudi pri naših maloposestniških razmerah često vodi do hitrih in lepih uspehov! S sejalnim strojem se ne prihrani le ročnega dela kakor pri mnogih drugih strojih, marveč se predvsem **setev izboljša in povišajo pridelki**, a obenem zmanjša potrebna semena.

Izbor koruznih semenjakov.

(Dalje in konec.)

2. Izbor storžev-semenjakov.

Kadar si našel najbolj odgovarjajočo vrsto koruske, jo pa obdrži v pridelku na isti višini in skušaj jo celo izboljšati! Kako? Le s pravilno izbiro storžev-semenjakov. Ni vsaka krava dobra za plemo, tako tudi ne vsak storž oziroma vsaka rastlina za seme. Eto, kako postopaš!

Že tekom leta opazuj in si zapomni najlepše koruske rastline! V krajih, kjer nastopajo jesenske slane preden korusa splošno dozori, pojdi na njivo in poberi z znamenovanih rastlin storže takoj, ko nastopi mraz, kjer pa dozoreva korusa pred mrazom, poberi stroke-semenjake en ali dva dni pred spravljanjem koruske!

Rastline, kjer trgaš semenjake, si dobro oglej! Matica semenjaka mora biti močna, zdrava in je-

dra, t. j. s kratkimi členi, imeti mora veliko listja, močno razvite korenine. V vetrovnih krajih more biti listje krajše, v suhih pa ožje in manjše. Storži morajo sedeti na stebli 100—120 cm nad zemljo. Ne odbiraj semenjakov med spravljanjem, ker se tedaj navadno mudi! Naši kmetovalci pa največ grešijo s tem, da izberejo semenjake šele na podu ali celo tik pred setvijo. Tega se je odvaditi! Izbiraj le na polju in en dan pred branjem. Če nisi tako postopal preteklo jesen, zapomni si to za prihodnjo!

Pri odbiru semenjakov glej na njihovo zrelost, zdravje, velikost in obliko, na obliko in velikost zrna, na število vrst zrna, na čas dozorevanja, na razmerje med zrnom in stružkom (oklaskom) in na pristnost sorte.

Zahtevamo, da so semenjaki popolnoma zreli, da so dovolj suhi in trdi, da se ne kvarijo, — da zgodaj dozorevajo, da njihova teža odgovarja velikosti. Morajo biti čisto zdravi!

Velikost semenjakov se ravna po podnebju in zemlji. Za kraje z milim podnebjem in plodno zemljo izberi malo večje in daljše, za hladnejše kraje in slabejšo zemljo, manjše in krajše storže. Oblika storža naj bo po možnosti valjasta, t. j. zgoraj in spodaj naj bo strok skoraj enako širok (debel). Predebeli ne smejo biti, ker sicer počasi dozorevajo in se težko suše. Ličkanje ne sme biti pretrdo in debelo, tudi pecelj ne; kadar dozori, se morajo storži pobesiti navzdol.

Stroki z debelim in podolgovatim zrnjem dajo navadno večji pridelek, ker so na teh strokih vrste bolj goste, zažete. Vsa zrna morajo biti enako debela in enake oblike. Barva zrna ne igra vloge. Klica more biti zdrava, ne sme biti na vrhu črna. Zrno mora biti na prerezu kleno, ker tako daje boljšo hrano in krmo. Za industrijo je moknato zrnje boljše.

Tanjši stroki imajo navadno manj vrst zrna. Čim manj vrst zrna ima strok, tem bolj so vrste redke in čim več praznega prostora je nad vrstami, tem manj zrna dobimo. Pod enakimi okoliščinami dajo stroki z manj vrstami manjši pridelek, toda take sorte so bolj zgodnje in se hitreje suše! Oblike s številnejšimi vrstami imajo prednost, vendar ne smemo pretiravati, kajti preštevilne vrste imajo za posledico drobno zrno in slabo klico.

Če orobkaš strok in tehtaš zrnje, stružek in klas, dobiš razmerje med zrnjem in stružkom. Teža stružkov najboljših sort znaša 10% teže celega stroka. Semenjaki smejo imeti stružke, ki tehtajo največ 14% teže celega stroka. Stroki ne smejo biti zgoraj in spodaj škrbasti, t. j. brez ali z maloštevilnimi zrnji posejani, temveč izpolnjeni. Vrste naj teko ravno.

Če dosedaj še nisi odbiral semenjakov po navedenih načelih, prični takoj in še enkrat preglej vse semenjake, če odgovarjajo! Odslej pa le strogo postopaj po tem navodilu!

Moljavo žito.

(Dalje in konec.)

Žitni molj (Kornmotte, lat. Tinea granella) je vse kaj drugega kakor žitni rilčkar. To je majhen metulček, ki leta v mesecu maju, juniju ali juliju. V tem

času se oplodi. Oplodjena samica poišče žitne zaloge in odlaga jajčeca po eno ali dve na žitna zrnja. Ko je prilepila vsa jajca na žito, potem pogine. Iz jajčeca se izvali mala, bela, črvu podobna gosenica, ki se zaje v zrno, katerega razjeda toliko časa, da porabi vso moko. Ko je z enim zrnem gotova, se loti drugega, tretjega itd. Za seboj pa pušča tanko nit, ki veže zrnja v kepe, včasih kot lešnik debele, 15 do 25 zrnj skupaj. V sredi te kepe je navadno ličinka in okoli nje polno blata, ki ima zoprn in neprijeten duh. Tega duha se žito naokoli navzame. Pravimo, da je žito **okopelo**. Moka iz takega žita ima neprijeten duh, pravimo, da je **zatohla**.

1. Znaki bolezni. Ta bolezen se pojavlja največkrat pri kravah in telicah kakor tudi pri bikih. Če raztegemo sramnico, vidimo, da je sluznica znotraj močno rdečkasta, sluzavo gnojna in polna belkastih mehurčkov, debelih kakor proso. Če se bolezen razpase, se začne iz nožnice izcejati gnojna tekočina, ki jo najbolj opazimo, kadar krave ležijo.

Pri okuženih bikih opazimo, da se jim pogostoma na vodo mudí, in da imajo zalepljeno in otečeno nožnico, iz katere izteka rumenkasto gnojna tekočina. Spolni ud je rdeč in istotako mehurčkast kakor pri kravah. Take bike je prepovedano pripuščati.

Pod. 20. Skupina udeležencev prvega pastirskega tečaja, ki se je vršil 6. marca 1926. na Jesenicah.

Mala gosenica doraste jeseni, tedaj preneha jesti. Izleze na površino žita, lazi semintja ter išče prostora, kjer bi se zapredla. Med tem pa pušča za seboj tanko nit. Ko najde primeren kotiček, navadno v lesu, se zaprede v bel mešiček, najrajše v kaki špranji. Tu prezimi kot ličinka in šele spomladi se zabubi. Čez kake 3 tedne se iz zapredka prikaže dorasel metuljček.

Značilno je, da ta škodljivec opravlja svoje delo na vrhu kupa, dočim ima črni žužek na dnu predala svojo gostijo. Zaraditega po njem nastala škoda ni tako opasna kakor po prvo opisanem.

Ako se hočemo uspešno braniti zla pred tem škodljivcem, velja pred vsem pravilo: Red in snaga v žitnici ter večkratno pregrebanje in premetavanje žita.

Z malim trudom se da pa metuljček tudi loviti v nastavljeni past. V času, ko okrog leta, se mu nastavi plitva posoda z vodo. Ponoči se na sredi posode postavi mala lučca. Metuljček se navadno v luč zaletava in v vodi utone.

Kužni katar spolovil.

Na Dolenjskem se kmetje močno pritožujejo, da se jim krave nočejo ubrežiti in da jih morajo pogostoma k biku goniti.

Drugi, ki imajo zdrave krave, se zopet pritožujejo, da so biki povsod okuženi in da si ne upajo svojih krav voditi po plemenu. Ker je ta bolezen povsod razširjena, je lahko mogoče eno in drugo.

2. Posledice bolezni. Ta bolezen povzroča prepojavanje in če ostanejo krave ali telice breje, pri močnem nastopu bolezni rade zvržejo in se težko otrebijo. Zvržejo navadno v 5—6 mesecu brejosti.

Kužni katar spolovil povzroča govedoreji veliko škodo in se prenaša vsled stika z drugo živino z nastilom, gnojnico itd. Ako pripustimo bika na okuženo kravo, se tudi on okuži in prenaša bolezen na vse krave, ki jih zaskoči.

V svoji praksi sem opazil, da so nekatere živali proti tej bolezni tudi tako odporne (imun), da ostanejo zdrave.

Vsa bolezen je po svojem poteku zelo nadležna in v svojih posledicah zelo škodljiva, za živali same pa ni tako nevarna. Ker je to spolna in bolj prikrita bolezen, jo navadni človek večkrat sploh ne opazi. Zato naj se vsak živinorejec za to bolezen malo bolj zanima in pobriga.

3. Zdravljenje okuženih živali. Dolžnost vsakega bikorejca je, da vsako kravo pregleda preden jo pripusti in da pripusti le zdrave krave. Te imajo nožnico rožnato, gladko in brez mehurčkov. Pred in po pregledovanju si mora roke umiti in razkužiti (2% lizol). Ako se je v hlevu bolezen pojavila, moramo obolelo kravo ali telico takoj ločiti od drugih zdravih živali. Stajo je treba na tem mestu dobro razkužiti (z apnenim beležem). Sosednjim živalim omijmo zadnji del telesa z 2% lizolovo raztopino. Tudi rep je treba oprati. Bolne živali je po navodilih A. Trommsdorfa v Aachenu, ki izdeluje „Bisulin“, na ta način zdraviti, da najprej nožnico

izplaknemo z 2% galunovo vodo (na 1 liter mlačne vode 2 dkg galuna). Čez 2 uri namažemo nožnico (sramnico) od znotraj z „bisulin-svečicami“, in ostane svečice porinemo s kazalcem globoko v nožnico. Prvi teden se priporoča dajati vsak dan po eno tako svečico, drugi teden vsak drugi dan po eno svečico, tretji teden pa po dva- do trikrat na teden, pozneje, če treba, še vsak teden 1 svečico, kar je odvisno od poteka zdravljenja. Lekarnar Hočevar na Vrhniki izdeluje „bosulin“-svečice zoper okuženje sramnice.

V nekem nemškem časopisu sem bral, da enkratno izbrizganje nožnice z 2% lisolovo raztopino in naknadno namažanje nožnice z 10% jodovo tinkturo bolezni prav hitro zatire. Pozneje zadoštuje mazanje z „bisulin“-svečico in se bolezen v 10—14 dneh ozdravi. Če bi bili po tem času še kakšni sledovi bolezni, namažemo še enkrat z jodovo tinkturo. To sredstvo je sicer hudo, ampak dobro. Tudi jaz zdravim obolelo živino na ta način, in se mi je obneslo. Poudarjam še enkrat, da moramo paziti na to bolezen.

Natančna navodila so priložena vsakemu zavrtku svečic. Neizkušeni živinorejci, poslužite se pa le živinozdravniškega nasveta!

Fr. Malasek, Grm.

Živinorejski odbori v kranskem okraju.

Hladnik, Kranj.

Živinorejski odbori so se ustanovili v Kranskem okraju l. 1923. in l. 1924. Osnovani so s podporo okrajnih blagajn in za območje sodnih oziroma davčnih okrajev. Živinorejski odbori delujejo s pomočjo občinskih živinorejskih odsekov, ki so sestavljeni iz tolikoštevilnih članov, da ima vsak član svoj rejski okoliš pod nadzorstvom, vsi skupaj pa vso občino. Člani volijo izmed sebe načelnika odseka, načelniki vseh odsekov z okrajnim ekonomom in živinozdravnikom pa sestavljajo okrajni živinorejski odbor.

Namen take organizacije je skrb za povzdigo živinoreje kot najvažnejše gospodarske panoge v okraju, predvsem pa skrb za dovoljno število dobrih plemenjakov. Izvršuje pa to nalogo na sledeči način:

1. Podpira rejce plemenjakov z vzdrževalnimi podporami.

2. Skrbi za dovoljno število odbranega in pravilno izrejenega naraščaja plemenjakov (če potrebno s primernimi premijami).

3. Posreduje nakup, prodajo ali zamenjavo plemenjakov zaradi preprečenja krvnega sorodstva z nasveti in primernimi prispevki.

4. Ustanavlja po potrebi oplemenjevalne postaje ter jih nadzoruje. To so glavna načela za delo živinorejskih odborov. Temu delovanju primerno je prirojen tudi pravilnik za občinske živinorejske odseke in okrajne živinorejske odbore.

1. Namen živinorejskih odborov.

Živinorejski odbori so proste organizacije, ki imajo nadomeščati živinorejske zadruge, in sicer toliko časa, dokler ne postanejo razmere ugodne za delovanje živinorejskih zadrug.

Živinorejske zadruge se z malimi izjemami niso dosedaj obnesle. Manjkalo je dobrega vodstva in zavednih delavcev, pa tudi zavednih članov. Glavni in najvažnejši vzrok pa, da so te zadruge propadle, je bil ta, ker niso bile ustanovljene v predvojnem času na podlagi združne samopomoči in gospodarske potrebe, marveč na podlagi podpor in brez potrebnih drugih predpogojev. Živinorejski odbori so poklicani, da pripravljajo tla za poznejše delovanje živinorejskih zadrug. Delo v občinskih živinorejskih odsekih mora usposobiti bodoče člane za vodstvo in podrobno delo v živinorejskih zadrugah. Živinorejski odbori so torej obenem važna predpriprava za uspešno organizacijo živinorejskih zadrug.

2. Dosedanji uspehi.

Da se je organizacija živinorejskih odborov posrečila, nam dokazujejo tudi statistični podatki licenčovalne komisije, ki nam kažejo uspehe licenčevanja pred in po osnovi živinorejskih odborov. Pred osnovo do všteta l. 1923. je bilo v okraju število licenciranih plemenjakov sledeče:

L. 1920.	90 komadov
L. 1921.	79 komadov
L. 1922.	77 komadov
L. 1923.	75 komadov

Število licenciranih plemenjakov je padalo letno, in v štirih letih za 15 komadov ali 16%. Po organizaciji teh odborov je pa narastlo število licenciranih plemenjakov takole:

L. 1923.	75 kom., nad 3 leta starih 21 kom.
L. 1924.	105 kom., nad 3 leta starih 38 kom.
L. 1925.	134 kom., nad 3 leta starih 52 kom.

Iz teh števil je razvidno, da je reja licenciranih plemenjakov močno napredovala. V dobi 3 let je prirastlo 59 plemenjakov ali 78% ter reja starejših za 31 komadov ali 147%. Iz zapisnikov licenčovalne komisije je na podlagi ocene po enotah povzeti, da se je tudi kakovostna reja plemenjakov izboljšala za okrog 80%.

Zaraditega se je pa tudi izboljšal ves plemenski naraščaj mlade živine po sodbi nepristranskih poznavalcev razmer vsaj za 30—40%.

(Konec sledi.)

Cena galici gori, vinu pa doli.

Dolgo in težko so pričakovali naši vinogradniki na odločitev finančnega ministra, ali se carina na galico, ki znaša okroglo 1.50 Din za kg, odpravi ali ne. Kdor temeljito pozna naše žalostne državne gospodarske razmere, je pač z gotovostjo računal na protivno stališče, a večina je bila mnenja, da bo vlada upoštevala sedanji težki položaj vinogradnikov in vinske trgovine, ki se nagiba že na vinsko krizo.

V stroške za vzdrževanje in negovanja letošnjega trtja bo treba sedaj vračunati še večje izdatke za najpotrebnejše pokončevalno sredstvo, t. j. za galico in žveplo. Vse to bi se še prezrlo in pretrpelo, ako bi bila vsaj prodaja vina bolj živalna in ako bi se cene vinu sedaj spomladaj kaj zvišale, namesto da padajo.

Vzroki, da v tem oziru tako močno nazadujemo, so pač različni. Največ je seveda krivo splošno slabo gospodarsko stanje v vsej državi, ki ogroža

primerno izhajanje kmetskega prebivalstva, delavstva in uradništva, zaradi česar se tudi poraba vseh pridelkov na deželi in po mestih močno zmanjšuje.

Zato ponujajo mali vinogradniki sedaj vina, katera bi bili lahko jeseni takoj po trgatvi po ugodnih cenah prodali, za 1 do 1.50 in celo po 2 Din za liter ceneje kakor jeseni. To je velikanska izguba na blagu in denarju, ker med tem časom se ga je mnogo usušilo, še več pa doma popilo, a denar, potreben za davke in druge gospodarske potrebščine, so si izposodili pri raznih denarnih zavodih in privatnikih proti visokim obrestim.

Vkljub tem nedostatkem naj si pa vsak vinogradnik omisli **takoj sedaj zadostno množino galice in žvepla, da ne pride pozneje, ko se bodo ti predmeti še podražili, še v večjo zadrego.**

Fr. Gombač.

Razkisanje vina.

(Dalje.)

2. Kemično razkisanje.

Tako razkisanje vina spada po avstrijskem, pri nas še vedno veljavnem vinskem zakonu, med dovoljene kletarske manipulacije. Vendar za črta vinski zakon temu razkisanju ozke meje s tem, da zabranjuje uporabo vsakojakih razkisevalnih sredstev, kakor so: pepelika, nevtralni vinskokislji kalij, apno in drugo ter dovoljuje le uporabo ogljikovokislega apna. Da pa ne pridemo v nasprotje z ostalimi določbami vinskega, odnosno živilskega zakona, moramo pri razkisanju z ogljikovokisljim apnom upoštevati tu se odigrajoče kemične in mehanične procese in se držati gotovih načel.

Pri dodatku ogljikovokislega apna vinu se ogljikovokislno apno razkroji v apno in ogljikovo kislino. Apno se pri tem spaja (veže) s prostimi kisljinami, med tem ko ogljikova kislina, kot plin, uhaja v zrak.

V pogledu vezave raznih prostih organskih kisljin vina (nevtralizacije), je treba uvaževati, da se taka vezava vrši v gotovem redu. Apno veže najprej prosto vinsko kislino in šele za tem vinski kamen. Vinska kislina in vinski kamen izpadata nato kot težko raztopne vinske soli (kalcijevi tartrati) iz vina.

Ostale proste organske kisline v vinu, kakor so jabolčna, mlečna, očetna, jantrova kislina itd., se vežejo ali spajajo šele po vinskem kamnu zaporedoma po svoji kislinski moči, ki jim podeljuje prednost v tem zmislu, da se jačje kisline vežejo z apnom pred šibkejšimi. Zato bi oni težko kaj dosegel, ki bi hotel recimo cikastemu vinu odvzeti z ogljikovokisljim apnom njegovo očetnokislji cik, ker bi moral odtegniti vinu skoraj vso njegovo naravno kisloto in bi na ta način izpremenil vino v brezizrazno brozgo.

Razen na kisline vpliva ogljikovokislno apno tudi na ekstrakt ali suhi ostanek, ki ga mehanično potegne v precejšnji meri s seboj na dno soda. Pri močnejših dodatkih ogljikovokislega apna izgubi vino na ta način mnogo na svoji polnosti. Pri obilni uporabi omenjenega sredstva se zna prigoditi, osobito pri bolj praznih vinih, da izgube razmeroma zelo mnogo svojega ekstrakta. Vino, ki pa nima dovoljne

množine ekstrakta, se ne more po določilih vinskega zakona smatrati za vino in se ima označiti kot polvino.

Ista stvar je tudi z vinsko kislino in vinskimi kamnom. Vina brez vinske kisline, odnosno brez vinskega kamna, so polvina. Zatorej pozor pred uporabo večjih količin ogljikovokislega apna.

Pa tudi živilski zakon se protivi uporabi večjih količin ogljikovokislega apna. Večja količina ogljikovokislega apna se spoji z jabolčno kislino in nastane kislo jabolčnokislno apno, ki z zdravstvenih ozirov ni brez vsakih pomislekov, osobito ne v zmrznostnem (dijetetičnem) oziru.

Splošno se ne priporoča uporabljati več kakor 200 gramov ogljikovokislega apna na 1 hl vina, kar odgovarja 3‰ razkisanju. Dokazano je s poskusi, da 3‰ in celo malo višje razkisanje ne škoduje kislini in obenem polnim vinom. Bolj prazna vina prenesejo le zelo nizko razkisanje ali pa ga sploh ne prenesejo, in se mora v takem slučaju vsako kemično razkisanje z ogljikovokisljim apnom opustiti.

Preden razkisuje vino v velikem, moramo v malem poskušati. Za poskušnje v malem si damo stehitati v lekarni ali drogeriji več porcij garantirano čisto oborjenega ogljikovokislega apna. Recimo 4 porcije po 0.33, 0.67, 1.33 in 2 grama ogljikovokislega apna, ki odgovarjajo po vrsti razkisanju od 0.5, 1, 2 in 3‰ v 1 litru vina.

Pustimo si pa tudi lahko stehitati več takih porcij in si napravimo v tem primeru več sličnih poskusov. Če ostanemo pri štirih poskusih, bomo potrebovali štiri steklenice in štiri litre vina. V vsak liter vina stresemo po eno porcijo praška. Potem dobro premešamo in pustimo steklenice nekaj časa stati odprte, nato pa zaprte kakih 8 dni, pri sodu vina, ki ga mislimo razkisati.

Pri bolj praznih ali ekstraktno šibkejših vinih bomo previdno postopali, če si damo pri poskusih razkisanje vino kemično preiskati, vsaj na ekstrakt in kislino. Šele tedaj, na podlagi poskusov, se bomo odločili za en ali drug način razkisanja, ko smo izvedeli iz svedočbe o preiskavi, da je vino po izvršenem razkisanju še vedno stanovitno.

Poskuse oziroma uspehe, ki ne odgovarjajo okusu in jih je preiskava označila za neodgovarjajoče vinskemu zakonu, izločimo in jih ne upoštevamo pri preračunavanju ogljikovokislega apna na celotno množino vina. Tak račun je povsem enostaven. Če smo se odločili za drugi poskus in hočemo razkisati recimo 800 litrov vina, tedaj bomo potrebovali za to razkisanje $800 \times 0.67 = 536$ g ogljikovokislega apna. To množino ogljikovokislega apna je treba najprej izprati. V ta namen stresemo apno v škafo, nalijemo nato vode, ter dobro premešamo. Ko se je prašek vsedel na dno, odlijemo vodo iz škafo. To ponavljamo dva- do trikrat. To postopanje je potrebno, da spravimo iz praška morebitne vonjave, ki si jih je prašek navlekel iz zraka pri svojem vskladiščenju v lekarni ali drogeriji, kjer se nahajajo različne dišave. Tako izprani prašek splaknemo z majhno količino vode pri neprestanem mešanju v sod z vinom, katero hočemo razkisati. Iz soda moramo odvzeti poprej nekoliko vina, recimo 10%, da vino pri dodatku praška ne prekipi. Sod pa smemo zabiti po nekaj dnevih, ker bi ga razvijajoča se ogljikova kislina lahko razgnala. Po dveh

do štirih tednih vino, ko se je prašek vsedel, že lahko pretakamo.

Kemični način razkisanja vina naj se uporablja za močno kislina vina, ki kažejo na 10⁰/₀₀ svobodnih kislin in so tudi po okusu močno kislina. Slednje poudarjam pa le zaradi tega, ker naš okus ne gre vzporedno z zgoraj omenjeno množino kislin, ki smo jo določili z bireto ali kislinomerom po Mollenkopfu. V novejšem času se določa kislinska stopnja, ki boljše označuje jakost kislin. Ta določitev gre popolnoma vzporedno z našim okusom in se ž njim tudi bolje krije.

Končno naj še omenim, da razkisanje pri moštih ni na mestu in naj se rajše opušča. Istotako bo kazalo mlado vino razkisanjati le v manjši meri in pri polnem upoštevanju naravnega razkisanja in izločevanja vinskega kamna. Le razkisanje že dogotovljenih vin se sme, upoštevajoč vsa tozadevna pravila, izvesti kemično brez ozira na naravni razpad kislin. (Konec sledi.)

Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja.

Kako sadje in grozdje tako uporabiti, da bo v popolni meri služilo ljudski prehrani, ne pa zastrupljanju potom alkohola, je problem, ki ga rešujejo strokovnjaki že leta in leta. Kakor v drugih strokah, napreduje znanost tudi v tej panogi. V Ameriki, Nemčiji, Franciji, Švici in drugih naprednih državah je o brezalkoholni uporabi poučena vsa javnost in se z vedno večjo vneto oprijema praktičnih preizkušenih metod. Brez pravilne rešitve tega aktualnega problema je vsako stvarno treznostno gibanje — o katerega upravičenosti posebno pri nas nihče več dvomiti ne more — v praksi zelo oteženo, celo onemogočeno, posebno v krajih, kjer je sadjarstvo in vinarstvo močno razvito in nudi enega izmed glavnih virov dohodkov. Ravno vsled zanemarjanja gospodarske strani treznostne akcije je gibanje zadelo ponekod na odpor sadjarjev, vinogradnikov, posebno pa gostilničarjev. **In vendar ne sme in ne more biti treznostno gibanje naperjeno proti nobeni izmed teh panog; treba je le pridelke tako uporabiti, da ne bodo ogrožali ljudskega zdravja in morale, šli v izgubo, temveč v resnici služili ljudski prehrani!**

Da se nudi vsem interesentom (kdo bi se za to vprašanje ne zanimal?) poučiti se vsestransko o tem problemu, namerava prirediti osrednja zadruga „Brezalkoholna Produkcija“ v Ljubljani o priliki velesejma (od 1. do 6. julija t. l.) poseben tečaj, na katerem se bodo izčrpno (teoretično in praktično) obravnavali popolnoma objektivno vsi raznovrstni načini konzerviranja (vkuhavanje sočivja, jagodičevja, sadja, sušenje, pridelovanje raznih sokov, brezalkoholnega mošta in vina v domačem gospodarstvu in v večjih obratih, ohranjanje svežega grozdja itd. itd.).

Tečaj je namenjen v prvi vrsti gospodarskim strokovnjakom, okr. ekonomom, voditeljem (icam) raznih zavodov, gospodinjstkih tečajev, duhovnikom, učiteljem (icam), županstvom, gostilničarjem, sadjarskim, vrtnarskim in treznostnim organizacijam, zadrugam in kmetijskim društvom, ženskimi dru-

štvom, za napredok vnetim sadjarjem in vinogradnikom, viničarjem, vsem prijateljem naravnega življenja (vegetarijancem) ter sploh vsem, ki se za to panogo zanimajo in skušajo reševati ta gospodarski in zdravstveni problem v svojem delokrogu.

Čas za tečaj je zelo primeren; ob velesejmu, ob pričetku počitnic, pred sezono!

Da se more sestaviti proračun in vse potrebno pravočasno pripraviti, mora zadruga že v naprej vedeti, na kakšno udeležbo je računati.

Preziranje od te ali one strani ideje ne bo ubilo, pač pa bo škodovalo tistim, ki nočejo iti s časom naprej! Zato je vsak bojkot od te ali one strani le v škodo „neinteresentov“ samih in se bo isti prej ali slej sam maščeval!

Opozarjamo, da se zaradi velikih stroškov in obsežnih priprav tak vsestransko izčrpni tečaj (za voditelje) v doglednem času ne bo kmalu več vršil. Udeleženci tečaja, ki ga bo vodil gospodarski strokovnjak svetovnega slovesa, bodo po tem tečaju usposobljeni voditi v svojem okolišu in delokrogu take tečaje, kar bo mnogim pripomoglo do večjega ugleda in omogočilo vršiti važno kulturno delo med narodom!

Vsi interesenti iz vse države naj pošljejo (neobvezne) prijave čimprej osrednji zadrugi „Brezalkoholna Produkcija“ v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10. Po tem roku bodo dobili prijavne pole in natančnejša pojasnila!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 25. Želim odstavit teleta, in sicer brez mleka. Kaj mi naj pokladam, da dosežem blizu tak uspeh kakor z mlekom. Svetujejo mi eni kuhan krompir, drugi kuhan fižol, bučne in solnčnične tropine, poleg tega seneni zdrob, pomešan s pšeničnimi otrobi, dalje seno ali otavo. **Kako naj odstavim teleta brez mleka?** (M. B. v B.)

Odgovor: Vaše vprašanje je pomanjkljivo, ker ne navajate, v kateri starosti želite teleta odstavit od mleka. Ni namreč vseeno, v kateri starosti mu začnete mleko nadomeščati z drugo krmo. V ostalem Vam moramo povedati, da pri teletih ne velja veliko umetničenja s krmo. Kjer ni mleka, je sploh vsako odstavljanje oteženo in manj uspešno, ker se mleka v nežni mladosti sploh ne da dobro nadomestiti. Kuhan krompir, kuhan fižol, vse to ne velja za telečji želodec, ker je taka in enaka krma nenaravna in zato manj prikladna takemu želodcu. Svetujemo Vam, da se držite mleka čim dlje mogoče in da preidete potem k naravnim močnim krmam, ki obstojijo iz ovsa (ovsenega zdroba oziroma moke), pšeničnih otrobov, zdrobljenega lanu ozir. lanene moke in otave ali drobnega sena. Namesto surovega ovsa lahko pokladate v pričetku tudi kuhan oves ozir. zdrob, ravnotako je kuhati tudi lan. Prikladna bi bila iz ovsene in lanene moke tudi juha oziroma redek močnik. Vobče pa bodi tako nadomeščanje materinega mleka le nekaka pomoč v sili in zato tudi izjema.

R.

Vprašanje 26. V kleti požene repa poganjke, ki so lepo rumeni, podobni kakim solati. Ali so te rože užitne ali ne? Nekdo mi je trdil, da so mu jih dali kot solato na mizo in da mu niso dobro storile. **Ali je užitna repna cima?** (M. T. v C. pri K.)

Odgovor: Repna cima daje solato, ki je grenka in zdrava, mora biti pa prej skuhana. Surova taka solata na velja.

Vprašanje 27. Ali je Saneolin priporočljiv za zatiranje uši pri živini? (I. M. v L.)

Odgovor: Saneolin je novo sredstvo, ki se da z uspehom uporabljati tudi za uničevanje uši pri živini. V ta namen je Saneolin razredčiti z vodo, in sicer tako, da vzamemo na en liter vode 5 do 10 gramov Saneolina, t. j. približno eno žlico.

—r—

Vprašanje 28. Kako preženem mravlje iz shrambe za sladkor? (V. D. v G.)

Odgovor: Najzanesljivejše sredstvo za zatiranje mravelj v hiši je, poiskati mravljišče in ga uničiti ter ukreniti potrebno, da se mravlje ne morejo naseliti v hiši. Posamezne mravlje, ki prihajajo v shrambo, se naj umore. V ta namen se nastavi s sladkorno vodo namočeno gobo in ko se na tej vabi nabere veliko mravelj, se vse skupaj vrže v vrelo vodo, da mravlje poginejo. Mravljišča se uničijo s polivanjem z vrelim lugom ali pa s kako drugo jedko tekočino. Posebno uspešno sredstvo je petrolej, s katerim polivamo mravljišča in tudi poti, po katerih mravlje lezejo v hišo. Izmed sredstev navajamo še sledeče: Zmes moke fino zdrobljenega sladkorja in neugašenega apna se v suhi obliki postavi na pot, po kateri prihajajo mravlje v shrambo. Dobro sredstvo je tudi tekočina, ki jo napravimo iz 50 gramov medu, 10 gramov pepelike in 100 gramov vode. Na vsa ta sredstva se mravlje vlove in deloma poginejo, deloma jih pa sami pokončamo. Najboljše sredstvo pa je uničevanje mravljišč in preprečevanje dohoda v hišo. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Koprivna je zborovala 14. februarja 1926. Od 20 udov je bilo 17 navzočih. Poročilo je pomanjkljivo in navaja samo izid volitev v odbor. Načelnikom je bil izvoljen Jan. Polavšek in za odbornike Justin Verdel, Martin Golob, Jan. Kupec in Fr. Kaker.

Kmetijska podružnica v Prekopi je zborovala 14. febr. 1926. Od 32 udov je bilo 20 navzočih. Načelnik obžaluje premalo zanimanja posebno o priliki kmetijskih predavanj. Blagajniško poročilo izkazuje 547 Din preostanka. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Turnšek načelnikom, namestnikom Jar. Ocvirk, tajnikom Fr. Karničnik, blagajnikom Avg. Vranič; odbornikom Jak. Vranič, Val. Brinovec, Fr. Ružigaj, Sim. Berdnik, Greg. Zahojnik, Fr. Cencen in Fr. Aleš. Delegatom je bil izvoljen Avg. Vranič. Pri slučajnostih je opozarjal načelnik na potrebo splošnega škropljenja v hmeljnih nasadih, da ubranimo nasade pred pogubonosno peronosporo, v drugo je pa poudarjal potrebo, da se popravijo podružnični stroji.

Kmetijska podružnica v Ložu je zborovala 7. marca 1926. Od 21 udov je bilo 6 navzočih. Grajati je slabo udeležbo. Blagajniško poročilo izkazuje 420 Din dohodkov, 395 Din stroškov in preostanka 25 Din. Delegatom je bil izvoljen načelnik Al. Znidaršič, ki je pri slučajnostih pripomnil, da se člani veliko premalo brigajo za podružnico, kar priča tudi današnja udeležba in sploh prenizko število organiziranih gospodarjev. Zborovanje se je končalo s predavanjem okr. ekonoma Zdolskega o raznih kmetijskih vprašanjih.

Kmetijska podružnica Celje je zborovala 7. februarja 1926. Od 43 udov je bilo 28 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je imela podružnica 6 odborovih sej, da je gosp. potrebščine naročevala pri glavni družbi v Ljubljani in da je priredila tri gospodarska predavanja. Blagajniško poročilo se je odobrilo, ni pa izkazano. Po končanem zborovanju sta govorila M. Levstik o sadjarstvu in M. Zupanc o živinoreji in drugih gosp. vprašanjih.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru sprejme 1. maja 1926. praktikante (vajence) za enoletno praktično šolo. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola, telesna sposobnost. Sprejemajo se kmetijski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti dobivajo stanovanje in hrano v zavodu brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1926./27. kot redni učenci kakortudi pri podelitvi brezplačnih mest za revne učence v slučaju ubožnosti. Bivši praktikanti so potem navadno najboljši redni učenci. Lastnoročno, na celo polo pisane in kolkovane prošnje (kolek 5 in 20 = 25 Din) za sprejem praktikantov je poslati direktorji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 20. aprila 1926. s sledečimi prilogi: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. zadnje šolsko izpričevalo; 4. izpričevalo o navedeni ubožnosti, v slučaju ubožnosti pa tudi 5. premoženjski izkaz ali izpričevalo ubožnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pisмено. Vsi drugi pogoji za sprejem so razvidni iz tiskanega prospekta (uredbe s programom), katera tiskovina se pošlje zanimancu proti nakazilu 5 Din v gotovini. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa.

GOSPODARSKE STVARI.

Obrtno-gospodarska razstava Ormožu. Na velikem sestanku obrtnikov in kmetovalecev v Ormožu dne 25. marca se je sklenilo prirediti meseca avgusta t. l., med 8. in 15. obrtno gospodarsko razstavo ormoškega okraja, in sicer po sledečem sporedu: v nedeljo, 8. avgusta otvoritev obrtne, v sredo, 11. avgusta vinske, v četrtek, 12. avgusta konjerejske in v petek, 13. avgusta t. l. govedorejske razstave. Obrtna razstava bo obsegala vse prostore meščanske šole, vinska se bode vršila v dvorani gostilne Skorčič, konjerejska in govedorejska pa na sejmišču v Ormožu. Vsa prireditve je v rokah strokovnjakov in uglednih mož ormoškega okraja ter bo pokazala v vseh gospodarskih panogah, kaj premore ormoški okraj. Opozarjamo vse obrtne in gospodarske kroge širom naše države na to prireditve, ki bo tako glede obrtnih izdelkov, kakor glede rujnega ljutomercana, tako tudi glede konjereje in živinoreje na višku ter prosimo, da se na to razstavo ozira predvsem celokupna Slovenija ter za navedene dneve ne prireja nobenih drugih sličnih prireditev. Odbor.

Naši velesejmi. Zakaj je udeležba na velesejmu potrebna? Sejmstvo napravi kupčije bolj preprosto, tako kakor borza, in združuje v sebi nazornost razstave, izložbeno okno in pisarno. Sejmstvo je neobhodno potrebno in zato je postalo trajen člen naprav modernega svetovnega gospodarstva. To priča že dejstvo, da hoče skoro vsaka dežela imeti svoj velesejm, in to v kljub vsej depresiji in pomanjkanju denarja. Torej se sejmstvo narodno-gospodarsko in zasebno-gospodarsko vendarle izplača in stroške kmalu spet pokrije. Sejmstvo je gotovo potrebno. Ali pa je potrebno, da je toliko velesejmov, kakor jih imamo sedaj? To odloči vsaka dežela zase. Ona najbolje ve, ali ji prinaša velesejm uspeh ali ne. Strokovnjaki, ki o tem določajo, so seveda v prvi vrsti trgovski in industrijski sejmiski interesi. Na te se je uprava Ljubljanskih velesejmov obrnila z tozadevnim vprašanjem in 85% jih je odgovorilo z „da“. Tudi je večina njih že vposlala svoje prijavnice za VI. Ljubljanski velesejm od 26. junija do 5. julija 1926. To naj bo v spodbudo vsem, ki se še niso odločili za sodelovanje, da se požurijo s svojimi prijavi.

KMETIJSKE NOVICE.

Cepilni tečaji na Gorenjskem. Sadjarski odbor za okraj Radovljica priredi v nedeljo, 18. aprila na Bledu in v Lešah, v nedeljo, 25. aprila t. l. na Lancovem pri „Dežmanu“ št. 6.

celodnevni sadjarski cepilni tečaj. Odbor vabi vse zainteresirane iz teh okolišev, osobito mlajše posestnike in mladeniče, da se udeležijo teh tečajev v čim večjem številu. Udeležencem se priporoča, da prinese s seboj cepilno orodje. Tečaji se prične ob devetih dopoldne, na Bledu pa ob osmih zjutraj.

Nakup mladih bikov. Ministrska komisija za nakup plemenskih bikov je kupila v zadnjem času na Dolenjskem zopet 25 mladih bikov, in sicer iz okrajev Velike Lašče, Ribnica in Trebnje. V Ortneku so naložili 14 bikov in v Vel. Loki pa 11 bikov v starosti 1 do 2 let. Živali so vobče ugajale, vendar so oddale najboljše živali živinorejske zadrage na postaji v Ortneku. Kupna cena je znašala 11 do 12 Din za kilogram. Biki so nakupljeni za Bosno, in sicer za velikega župana v Bihaču. — Z veseljem beležimo to vest, ker nam ti nakupi kažejo, da se je začela naša živinoreja tudi na to stran razvijati. Če bo reja plemenjakov tako napredovala, bodo kmalu utihnile tožbe zaradi pomanjkanja bikov.

DRUŽBENE VESTI.

Poučni sestanki kmetijskih podružnic. Kmetijska družba je priredila dosedaj že po raznih okrajih te sestanke, ki imajo namen, urediti pravilno in enotno poslovanje pri podružnicah. Udeležba od strani poklicanih zastopnikov pa ni povsod odgovarjala namenom in potrebam takih prireditev. Vsled tega se tudi poslovne knjige niso mogle razdeliti na vse podružnice. Opozarjamo zaradi tega vse zaostale podružnice, da se preskrbe s poslovnimi knjigami za tajnika in blagajnika, ki se dobe pri dotični podružnici, kjer se je vršil poučni sestanek.

Družbene članske diplome. Družba nabira zopet nove naročnike za članske diplome. Člani, ki želijo dobiti te umetniško izdelane diplome, naj se zgledajo s svojimi naročili do 15. maja. Vabimo zlasti podružnice, da nabirajo o priliki svojih občinskih zborov taka naročila in da jih pošiljajo skupno naši družbi. Družbene članske diplome se pošiljajo po 15 Din in je treba ta znesek naprej plačati. Diplome se pošiljajo naročnikom poštne prosto.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.
SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelniki, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev obnega zbor) pošljejo vabila in spored podružničnih občinskih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poorej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Dobrepolje, v nedeljo, 2. maja 1926. ob osmih zjutraj po sveti maši v posojilnici;

Gornji Logatec, v nedeljo, 16. maja 1926. ob treh popoldne pri načelniku Alojziju Gostiši;

Hotedriča, v nedeljo, 2. maja 1926. ob enajstih dopoldne pri g. Ivanu Petkovšku, 28.;

Koprivna, v nedeljo, 2. maja 1926. ob eni popoldne pri Mežnarju;

Lesce, v nedeljo, 9. maja 1926. ob treh popoldne v šoli;

Ljubno, v nedeljo, 2. maja 1926. ob devetih dopoldne v šoli;

Marenberg in okolica, na Vnebohodu, 13. maja 1926. ob treh popoldne v posebni sobi hotela Lukas v Marenbergu;

Moste pri Ljubljani, v nedeljo, 9. maja 1926. ob desetih dopoldne v „Ljudskem domu“;

Radomlje, v nedeljo, 2. maja 1926. ob petih popoldne v Radomljah št. 46.;

Slovenjgradec, v nedeljo, 16. maja 1926. ob desetih dopoldne v sejni dvorani okrajne hranilnice;

Sovodenj, na Binkoštni ponedeljek, 24. maja 1926. ob treh popoldne pri Lovru Telbanu v Podjelovem Brdu;

Železniki, v nedeljo, 16. maja 1926. ob treh popoldne v Železnikih h. št. 22.

Modra galica.

Družba je oddala že vseh 30 vagonov galice podružnicam in udom, ki so jo pravočasno naročili. Če bo nujno potreba, jo bo družba še naročila, toda po današnji ceni, ki bo gotovo višja od sedanje.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 368, v M. 13):		
1 par dobrih konj	4.000 do 14.000	
Voli in krave (prigon v Lj. 129, v M. — glav):		
1 kg žive teže I.	9.— do —.—	—.— do —.—
1 „ „ II.	8.50 do —.—	—.— do —.—
1 „ „ III.	8.— do —.—	—.— do —.—
1 „ „ krave, klobasarice	3.— do 4.—	—.— do —.—
Teleta (prigon v Lj. 16, v M. — glav):		
1 kg žive teže	10.— do 11.50	—.— do —.—
Prasici (prigon v Lj. 435, v M. 179 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	20.— do 27.5—	12.5— do 15.0—
1 „ 3—4 mesecje „	—	35.0— do 36.0—
1 „ 5—7 „ „	—	40.0— do 45.0—
1 „ 8—10 „ „	—	55.0— do 60.0—
1 „ enoletni	—	—.— do —.—
1 kg žive teže, debeli	—	10.50 do 12.50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15.— do 17.—
Kože:		
1 komad konjske kože	—	100.— do 175.—
1 kg goveje kože	—	12.— do —.—
1 „ telečje kože	—	15.— do 19.—
1 „ pravečje kože	—	6.— do 7.50
1 „ gorajzga usaja	—	75.— do 100.—
1 „ podplatov	—	65.— do 80.—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	—.— do —.—	17.50 do 35.—
1 „ kokoš	30.— do 45.—	37.50 do 50.—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2.50 do 3.—	2.90 do 3.—
1 „ smetane	—	12.— do 15.—
1 kg čajnega masla	6.5— do —.—	62.— do 68.—
1 „ surovega masla	40.— do 45.—	44.— do 48.—
1 „ bohinskega sira	36.—	—
1 „ sirčka	9.— do 10.—	4.— do 9.—
1 jajce	1.— do —.—	—75 do 1.25
Žito in drugo:		
1 q pšenice	330.— do 340.—	325.— do 350.—
1 „ rži	290.— do 290.—	200.— do 225.—
1 „ ječmena	230.— do 250.—	2 0.— do 225.—
1 „ ovsa	225.— do 245.—	250.— do 3 0.—
1 „ prosa	215.— do 300.—	200.— do 225.—
1 „ koruze (nove, sušene)	200.— do 218.—	175.— do 225.—
1 „ ajde	28.5— do 30.0—	20.0— do 25.5—
1 „ fižola, ribničan	35.5—	150.— do 300.—
1 „ fižola, prepelčar	350.—	—
1 „ krompirja (novoga)	125.— do 150.—	75.— do 125.—
Krma:		
1 q sladkega sena	75.— do 80.—	60.— do 85.—
1 „ kislega sena	50.—	—
1 „ slame	50.— do —.—	45.— do 50.—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	160.— do —.—	150.— do 180.—
1 „ mehkih drv	75.— do —.—	105.— do 120.—

Slamorenzice 10 col. reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih železcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 50 gr Din 24, po 100 gr Din 46, 250 gr Din 110.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 12 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—

Plugl: Poljedelski stroji.

Univerzalni plug D7 MN po Din 1150.

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Obračalni plug UW4 po Din 920.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

ZVEZE SLOVENSkih ZADRUG V LJUBLJANI

registrovane zadruge z omejeno zavezo.

ki se vrši dne 29. aprila 1926 ob 11 uri v Ljubljani v Jan Trdinova ulica šte. 8.

DNEVNI RED:

1. Predsednikov pozdrav in otvoritev,
2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora,
3. poročilo: a). načelstva,
b). nadzorstva,
4. potrditev računskega zaključka za preteklo leto in sklepanja o uporabi dobička,
5. volitev nadzorstva,
6. slučajnosti.

Načelstvo.

Osipalniki kompletni po Din 780.

Osipalnik HSE po Din 310.

Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.

Brane:

Njivska brana Z3 po Din 700.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travnjska brana A3 in A4 po Din 700.

Travnjski skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000

Uspeh je sijajen!

Brez „Thürpil“a ne morem telet vzrejati. — H. K. velepos. v V. „Thürpil“ je najboljšo sredstvo proti driski naše domače živine. Zahtevajte pristni „Thürpil“, odklanjajte nadomestilo. „Thürpil“ se dobiva v lekarnah in pri živinozdravnikih.

Tovarna: CL. LAGEMAN, Chemische Fabrik AACHEN (Nemčija).

Telefon šte. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gрадска штедionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 180 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 720 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in bresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamci zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nečestitih, župniški uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani nič, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posresta in menice.

POZOR!

Nosilke, cement, štukadur, betonsko in drugo železno, okovje, štedilnike, peči, mreže, za ograjo in drugi stavbeni material, kakor tudi vse vrste

poljedelskih strojev

dobite ceno in v veliki izbiri v trgovini železnine in zaloge poljedelskih strojev

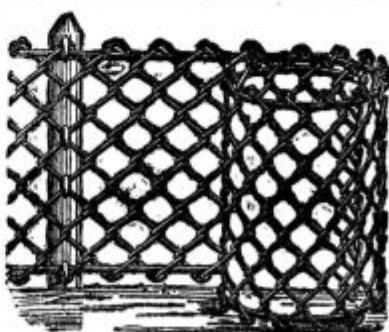
Schneider & Verovšek

LJUBLJANA, Dunajska cesta 16

Točna potreba!

Geniki na razpolago!

Zmerne cene!

Lične in cenene žične mreže

pletene s strojem iz najboljših v ognju pocinkane žice za OGRAJE VRTOV in DREVNIC, vsakovrstne ŽIČNE TRANINE iz železne, pocinkane in medene žice za STROJE, MLINE in OKNA, ELASTIČNE POSTELNE MREŽE iz galvanizirane žice na lesenem okvirju v različnih velikostih, raznovrstna SITA, REŠETA in razne LESENE IZDELKE (suborbo) za hišno in kuhinjsko uporabo izdeluje in dobavlja po najnižjih dnevnih cenah.

EVGEN IVANC, Sodružica Slovenija

tovarna žičnih tkanin in pletenin, trgovina s sitarskim in lesnim blagom.

Zahtevajte ponudbe in ilustrirani cenik brezplačno!

Kaj pravite na to?

ako se pogledate v ogledalu in Vam začne Vaš obraz in lasje delati skrbi. Za pravo nego Vaše polti, Vašega obraza in Vaših rok ter za popolno nego las dobite dva preizkušena proizvoda. Poznavalci pravijo: od dobrega najboljši! I. Fellerjeva prava kavkaška Elsa pomada za obraz in kožo, čuva mladost in lepoto, ter je najmočnejšega delovanja zoper pege.

Posamezna steklenica Elzafluida se dobi v lekarnah in sorodnih trgovinah po znižani ceni za 9 Din,

sojedce, nečisto polt, rdeče in hrapave roke. Z redovito masazo se odpravijo tudi gube z obraza. II. Fellerjeva močna pomada za lase odstranjuje perhljaj, preprečuje izpadanje las in prerano osivelost, krhke lase napravi mehke in voljne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus 2 lončka od ene vrste ali po en lonček od obeh vrst. Elsa pomad že obenem z zavojnino in poštnino za 38 Din, ali samo proti naprej poslanemu denarju, ker je po povzetju poštnina za 10 Din višja. Naročila nasloviti: lekarnarju Eugen V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg 333, Hrvatska.

KNJIGARNA, UMETNINE IN MUZIKALIJE

GORIČAR & LESKOVŠEK

CELJE, Kralja Petra cesta 7-9

Veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami. --- Na veliko! --- Na drobno!

P. n.

Priporočamo sledeče važne strokovne knjige za poljedelstvo, vrtnarstvo, kletarstvo, čebelarstvo, sadjarstvo itd.

Poljedelstvo.

	Din
Beg A., Naše gobe, navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob	50.—
Deset pravila za upotrebu umetnih gnojiv	3,50
Dular Fr., Umna živinoreja, I. knj. pošla, II. knj.	22,40
Dular Fr., Domači živinozdravnik	35.—
Dular Fr., Gospodarski nauki	16.—
Mandekič Dr. V., Naše žitarice, I. knjiga	7.—
Mandekič Dr. V., Krumpir, sa 16 slika	22.—
Perotninar, posamezni popolni letniki po	24.—
Pevc A., Mlekarnstvo s črticami o živinoreji	25.—
Povše Fr., Umni kmetovalec, I. snop, pošel, II. in III. snopič po	12,10
Rohrman V., Kmetijsko gospodarstvo za praktične kmetovalce, vez.	26.—
Rohrman V., Poljedelstvo, splošno poljedelstvo I. in II. snopič po	29,50
Rohrman V., Poljedelstvo, posebno poljedelstvo II. snopič	29,50
Slivnik, Perotninarstvo, kako vzgajamo, gojimo in negujemo, vez.	40.—
Steinhausz M., Nonus, postanek i današnje stanje gojide	27,50
Steinhausz M., Lipicanac, postanek i današnje stanje gojide	55.—
Travnistvo, I. del Din 8.—, II. del	14.—
Weinzierl Dr. T., O sestavljanju in sestavi travnih mešan	3.—

Vrtnarstvo.

Belle Iv., Sadjarstvo, v tekstu 147 slik, v prilogi 18, vez.	64.—
Humek M., Breskev in marelica kako ju vzgajamo	10.—
Humek M., Domači vrt, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo, vez.	40.—
Humek M., Praktični sadjar, zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvastimi prilozami in 92 slikami v tekstu, vez.	80.—
Sadjar slovenski, posamezni kompletni letniki po zelenjadni vrt, kratek opis obdelovanja	5.—

Trta.

Belle Iv., Trtna uš in trtojeja	6.—
Morović V., Peronospora oidium, razvoj peronospore	3,50
Radič Iv., Vino od trsa do trošidbe, I. in II. zv. po Din 16,50, III. in IV. zv. po	44.—
Kašaj M., Priručnik vinogradarstva za male vinograde 1925	9.—

Rastlinstvo.

Benković Al., Rastlinski imenik, slovenski, latinski in nemški	8,50
Planinske cvetke v podobah s 97 barvanimi podobami	12.—

Pirnati S., Cviječe u sobi, uzgoj i njega biljaka	35.—
Seidl F., Rastlinstvo naših Alp, vez.	15.—
Vouk V., Život bilja (biologija bilja) sa 249 slika	108.—

Čebelarstvo.

Beranič D., Temelji uspešnega čebelarstva	12.—
Janša A., Nauk o čebelarstvu	24.—
Lakmayer Fr., Umni čebelar	27.—
Žnidaršič A., Naš panj, vez.	42.—

Kletarstvo.

Humek M., Sadno vino ali sadjevec	10.—
Kosi A., Umni kletar	15.—
Rittig Iv., Vinarstvo	60.—
Skalič L., Kletarstvo, nevez. Din 60.—, vez.	72.—
Zmavc A., Vinarstvo, vez.	66.—

Poljudno zdravništvo.

Ambrožič dr. M., Materinska pomoč zdravemu in bolnemu dojenčku	15.—
Človeško telo, karton	12.—
Derč dr. L., Dojenček, njega njegovanje in prehrana	7,35
Kneipp, Domači zdravnik	35.—
Pečnik dr. K., Jetika, II. spremenjena in pomnožena izdaja	14.—
Rus dr. M., Prva pomoč pri nezgodah	32.—
Tičar dr. Jos., Boj nalezljivim boleznim	18.—
Vedenik dr. H., Kako si ohranimo ljubo zdravje, I. in III. zvezek	24.—
Zalokar dr. Al., O ljudskem zdravju	6.—
Zbirka domačih zdravil kakor jih rabi slovenski narod	20.—

Lastna zaloga.

Božič, Lovski zakon za Štajersko, vez.	12.—
Božič, Občinski red, vez.	12.—
Brezovnik, Zabavnik, nevez.	18.—
Dornik, Pasijonske povestice za mladino, nevez.	5.—
Filipič, Civilno pravdni red, v platno vez.	24.—
Funtek, Luči	6.—
Kostič, Šta treba kao vojnik da znam, latin., vez.	30.—
Kostič, Šta treba kao vojnik da znam, latin., nev.	24.—
Kostič, Šta treba kao vojnik da znam, ciril., vez.	30.—
Kostič, Šta treba kao vojnik da znam, ciril., nev.	24.—
Kostič, Vojnički bukvar, ciril., nevez.	12.—
Kostič, Vojnički bukvar, latin., nevez.	12.—
Kožuh, Navodilo h kartografičnim osnovam, vez.	24.—
Kožuh, Pregledni izpisek h kartografičnim osnovam, nevez.	2.—
Kočevar, Mlinarjev Janez, 6. natis, nevez.	12.—
Kočevar, Mlinarjev Janez, 6. natis, vez.	18.—
Kržišnik, Madeži in njih snajenje, vez.	12.—
Kržišnik, Naš dom, zv. I.—VIII., zbirka povesti, nevezan	6.—

Velika zaloga rastlinskih, vrtnarskih in poljedelskih knjig v tujih jezikih. Priporočamo se k nabavi knjig in revij vseh strok in jezikov po dnevnem kurzu.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{16}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{32}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine naložno le proti gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato denar po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštini položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrijlo za takojšnjo poravnavo.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba je letos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost. Travnna semena dospo s parnikom prve dni februarja v Trst. Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč znaten popust:

lucerna	97%	92%	26.— Din
hmeljna lucerna	96%	85%	18.— „
švedska detelja	97%	90%	28.— „
mačji rep			16.— „
pasja trava			28.— „
francoska pahovka	85%	85%	24.— „
angleška ljulika	94%	85%	17.— „
laška ljulika	95%	75-80%	17.— „
ovčja bilnica			25.— „

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških

Zmesi travnega in deteljnega semena.

Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg. Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 26; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 24.— Vsa tu navedena semena se dobe tudi v Mariboru, Meljska cesta 12 v družbenem skladišču.

Lupine, seme najboljšje zelene krme po Din 4 za 1 kg.

Esparzeta, neoluščeno seme po Din 9 za 1 kg.

Semski ječmen po Din 3.50 za 1 kg.

Semski oves po Din 3.50 za 1 kg, vreče se računajo posebej po 12 Din.

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 15.— za 1 kg.

Vsa semena, gnojila in krmila ter raznovrstno orodje itd. se nahaja na zalogi tudi v novoustanovljenem skladišču Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12. Prosimo podružnice in ude v mariborski oblasti, da prav pridno naročajo naravnost iz te zaloge za katere veljajo nasplošno iste cene kakor v Ljubljani, event. naj zahtevajo posebne ponudbe.

Modra galica bo te dni pričela iz Italije dohajati, ter se bo po vrsti dodelila dosedanjim naročnikom, ki naj takoj svoje prijave spopolnijo z natančno navedbo množine in naplačilom po 1 Din za vsak kilogram. Na poznejše reklamacije in prijave se ne bo mogoče ozirati.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Udom iz mariborske oblasti sporočimo, da je žlindra, superfosfat in kalijeva sol na zalogi tudi v Mariboru, Meljska c. št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 310.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 330 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 100.—Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 50 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožna moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 400.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 96.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 92.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razkležena kostna moka, 26% fosforove kisline, 2% dušika po Din 140.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 130.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. Čilskega solitra nismo mogli radi previsoke carine uvoziti. 1. Za zeljate rastline solato in paradižnik 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinac in kumare 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. **Lanene tropine** z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3,50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9,50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.— Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 65.— Poština posebej.

Arsokol (glej spis v št. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Atiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 50 gr Din 20, 100 gr Din 35, za ½ kg Din 45, ¼ kg Din 80.

Antiklor (salicidin) po Din 5,50 za 1 kg. **Bakreno cedilo za vino**, Patent Kovina, (tronožno) po Din 45.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet. podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor. Dobi se v čebrih po 50 in 100 kg.

Cepilna smola v škatljah po 1/8 kg Din 8.—, po 1/4 kg Din 16.—

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200.— za komad. **Ebulioskope Vidal-Malligand** po 500 Din za kompl. aparat. **Eponit**, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad. **Grozni mlin ELA** po Din 1030.

Gumijeve cevi za trtne škropilnice in za škropljenje zelenjadnih vrtov (za priklon k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). **Gumijeve plošče** po 5 Din komad.

Gumijeve vezi po Din 160 za 1 kg. **Gumijeve kroglice** po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad. **„Julien“** sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavitkih, ¼ kg Din 30, po ½ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Karbokrimp, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v zaklopnih po 3¼ kg po Din 45.— Opozorimo na spis v „Kmetovalcu“ 15. januarja 1926.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1½ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m stožljiv aparat.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolienol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12,50 za kg v posodi kupca.

Rafija extra Majunga po 13 Din za 1 kg.

Ročni žveplalniki po Din 70.— komad.

Sadni mlini po Din 1500.—

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavci pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljah po 50 gramov za Din 12,50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu. **Vinometri „Weinlaube“** od trdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kapulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ št. 3) po Din 38,50, Din 58,75, Din 44,75, Din 36,25, Din 60,25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57,25, Din 67,75; vrtno in trtne škarje po Din 53,75.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4,25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Brzoparilniki:

„Alia“ brzoparilnike pocinjene za 50 l po Din 1180.—, za 65 l po Din 1300.—, za 80 l po Din 1560.—, za 120 l po Din 1900.—, za 200 l po Din 2620. Ti brzoparilniki so pripoznani najboljšega in najnovejšega sistema ter priporočamo interesentom naj si te stroje ogledajo.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 14 zobne po Din 13.—; 16 zobne po Din 15 za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolgost po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—

Motorji. Novi mali — **Sendling** — motorji za bencinski, bencoljski in petrolejski pogon (iz monakovske tvornice motorjev Sendling): model S. O., S. A., S. U.; moč 3, 4bispk torjev Sendling):

model	S. O.	S. A.	S. U.
moč	3	4	5—6 k. s.
število okretajev	600	600	600—650
cena, Din	8500	9600	12.400

Cene se razumejo franko skladišče Zagreb, ocarinjeno z zabojem vred.

Orodje vrtnarskega društva: male plošnate škropilnice po 10 l po 90 Din, lesene grablje po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din Na zalogi so zopet škropilnice „Flora“, ki stane Din 350.— za komad, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Pinje Alfa Separator št. 9 po 760 Din.

Na željo nekaterih mlekarov si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah: na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H: F za gospodinjstva Din 620. M: O za 60 l Din 1260, za 130 l K: 2 za kmetije 4-7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdke „Aktieselskabet Titan“ København L za 150 l po Din 2500.—

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem, dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—

Ročno sejalice po Din 210.— komad.

Knjiga: Prva pomoč.
 Spisal dr. Mavricij Kus, mestni fizik po sv. zdravnik rešilne postaje v Ljubljani, 8. 40. ali 1.000. Založila Učiteljska zbornica v Ljubljani. Cena 32 Din. — Človeška preživetja sta in so ne sreč na dan in podležo lahko smrti, če si ne zna pomagati. Mnogo ljudi lahko rešimo smrti, če im pravčasno priskočimo na pomoč in se jim zmožemo pomagati. V to svrhu je spisal dr. Kus knjigo „Prva pomoč“. Knjiga je velikega pomena za pouk mladine v šoli, za poljudna predavanja, ki jih lahko vsakdo napravi na podlagi te knjige, za ljudske in šolske knjižnice, ker je knjiga pisana tako poljudno, da je razumljiva vsakomur. Obsega pa tudi vsa poglavja, ki jih mora znati vsakdo, ki hoče priskočiti na pomoč ponesrečenemu človeku. Učitelji jo potrebujejo, ker se jim pri telovadnem pouku ali pri ročnem delu lahko ponesreči kak otrok, ki mu morajo pomagati. Knjiga opisuje vse slučaje, ki se dogodijo lahko v družini, in razne bolezni, pri katerih je mogoče pomagati z navadnimi sredstvi. V vseh teh slučajih nam pove dr. Kus, kako se bolezni in nesreče obvarujemo in kako le postopati s ponesrečenimi ljudmi. Knjiga je edina te vrste v naši literaturi, poljudno pisana in opremljena s slikami, iz katerih je razvidno tudi na sliki, kako le postopati v posameznih slučajih. 144

Velika stavbna parcela
 4000 kvadratnih metrov pod Rožnikom pri Ljubljani se proda po nizki ceni ali odda v zakup za kmetijsko obdelovanje v nam. Vprasko 10; Potni predal št. 135 Ljubljana pod značko „Parcela“ 133

Kravar
 (Krajevni blazni) se sprejme, katere bi imel pri-liko za izveščanje pod vodstvom švicarskega in-terkarta. Pomagati in prepise varčevala je poslati na: Okrbenstvo graščine Neukloster, pošta Sv. Peter v Savinjski dolini. 146

Krasno tele
 telčica-simodolka, od dobre izdelave, je even-mentno tudi s kravo ali pa s in pol mesecev breja krava simodolka napredni pri Franc Vrtač-niku, VIŠ 41. 145

Kose
 iz švedskega jekla, najboljše kakovosti, jamčene za najboljši rez, nudi komad Din 40 s kamnom vred; manj kot 5 komadov se ne pošila. Pošil-nina prosta. Ivan Oder, kosni kovač, Tržič, Go-renjsko. 141

Lucečno ali nemško deteljo
 oravo francosko in vsa druga semena v najboljši kakovosti pradija Josip Urbanec, semenska trgo-vina v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8. (Nasproti hotela Union). Cenik se dobi brezplačno. 82

Vozeči motor
 3.4 konjske sile, v dobrem stanju kupi takoj: Mirko Banman, posestnik, Sent Ilj v Slovenskih goricah. 140

la KNOCH-JERMEŃA ZA POGON
 vedno na skladišču

A. LAMPRET
 Ljubljana,
 Dunajska cesta 22.
 Telefon 247.

Zahtevajte vedno
„Gazela“
 milo z zlatniki!

Najboljše dušičnato gnojilo
 za vse zemlje in vse rastline je
Čilski soliter
 ki se ga dobi pri
 Kmetijski družbi v Ljubljani
 Njegova poraba je priprosta, učinek
 pa hiter in gotov. Vsebuje rastlinsko
 hranilo dušik, ki največkrat primanj-
 kuje našim zemljam
 Vsa potrebna pojasnila in tiskana na-
 vodila o pravih i porabi tega in drugih
 umetnih gnojil, o umnem obdelovanju
 zemlje podaja na pismena vprašanja
brezplačno.
 Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra
 Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 16.

TISKARNA
 in litografski umetniški zavod
J. BLASNIKA
 nasledniki
 V LJUBLJANI, BREG 10-12
 se priporoča v izvršitev vseh t-
 skarskih in litograf. del, izvršujoč
 jih prvovrstno in po zmernih cenah
Knjigotisk Offsettisk
 V zalogi ima
 obrtno zadržne tiskovine.
 Iz založništva knjig priporoča naj-
 novejšje knjige:
ROBINSON
 z barvastimi slikami za mladino.
 Vezan Din 10.—, broširan Din 15.—.
REGINA
 povest uboge služkinje, ki je po-
 stala imenitna g. ospa. — roširano
 Din 5.—.
OBČINSKO DEJE
 humoristična povest novorojenčka,
 ki je prehajal iz rok v roke in bil
 trikrat krščen. Cena Din 15.—.
ZELENI KADER
 resnični medvojni doživljaji četašev
 iz bosenskih in dalmatinskih hribov.
 Vro zanimivo. Cena broš. Din 14.—.
 Pri naročilu posameznih izvodov je poslati
 denar naprej in 50 para za poštnino.

Najcenejše strešno kritje!
Združene opekarne d. d.
 Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.
 preje Vidic-Knez, tovarne na Viču in Brdu
 nudijo v poljubni množini — takoj da-
 bavno — najboljše, preizkušene mode-
 le strešnikov, z eno ali dvema zare-
 zama, kakor tudi bobrovcev (biber) in
zidno opeko.
 Na željo se pošlje takoj popis in ponudba

Ljudska posojilnica
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo
 v Ljubljani
 10
 obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge
 po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za fran-
 čiškansko cerkevijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih
 sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in
 druge lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi
 z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premo-
 ženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.
Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je napred plačati 50 para v denarju ali znamkah, najmanj pa skupaj Din 8.—, sicer so naznanila ne objavljeni. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Jačja za valjenje

od čistokrvnih velikih kokoši „Plimonik“, komad po 2,50 Din in jačja od velikih gosti Toulniška pasma (svilovkast), komad po 6 Din, so na prodaji! Pošljite se po povzetju! Avgust Kuhar, gosliničar v Vevčah pošta Dev. Mar. v Polju. 25

Zlatnike

10 kronske plačam po 100 in 20 kronske po 200 dinarjev. Večje množine boljše. Naslov: Poštni predal 6, Prevalje.

Brizgalna

(štirikolna) na peresih skoraj nova, ima na prodaj: Prostovoljno gasilno društvo v Zgor. Siskri pri Ljubljani. 111

KMETOVALCI!

Zvišajte pridelek svojega posestva z umnim obdelovanjem zemlje in uporabljajte sredstva za varstvo rastlin z označbo

„KAŠTEL“ Sulfarol

je v vodi topljivo žveplo in najboljše sredstvo za zatiranje trsne plesnobe: OJIDIJA, PLESNI na vrtnicah, jabolkah, kumarah i. t. d. 1 kg Sulfarola odgovarja 50 kg žvepla. 1 kg Sulfarola stane Din 40.—.

Arsola

je v vodi topljivi arzen in služi za pokončavanje GROZDEGA MOLJA, BOLH NA REPI, GOSE-NIC, in vseh škodljivcev ki grizejo zelene rastlinske dele. 1 kg stane Din 44.—.

Thanol

sredstvo za uničevanje LISTNIH UŠI in KR-VAVIH UŠI.

Razentega imamo v zalogi izvršna sredstva za pokončavanje LISTNE UŠI NA HMELJU.

Vsa pojasnila in navodila o uporabi podaja brezplačno

proizvajatelj

„KAŠTEL“ D. D. KARLOVAC

in

glavna prodaja

„PROGRES“ K. D. ZAGREB

Poštini predal 104.

Enonadstropna hiša

v Ljubljani na prodaji!!!

Z šestimi stanovanji, dvoriščem in vrtom. Ugodna za vsako obrt, v sredini mesta, blizu Mestnega Doma. Cena primerna, zlasti za Amerikance za preselitev v Ljubljano. Več pove upravištvu „Kmetovalca“. 115

Važno za

kmete iz okolice Maribora! Najboljše zamenjate oljno seme (bučne jederce) za olje ali pustine prečati v tovarni bučnega olja L. Hochmüller v Mariboru, Pod mostom št. 7 (južna stran Drave). Priporočam prav po cenah tudi redilne masne otrobe, ki vsebujejo 11,6 odstotkov surove toščice in 36,4 odstotkov deščnatih snovi, torej skupaj 48 odstotkov čistih redilnih snovi, nadalje olno pogacho (prgo) z 69 odstotkov redilnimi snovi. 113

Železna korita

pregibljiva na omrežju za svinjake, železna okna in štedilnike! „Peči za kurjavo z žaganjem“. Razpošila od tukajšnje postaje načelnice: „Delavnica železnih konstrukcij“ Malenšek, Bohinjska Bistrica. 50

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporablajte to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrne! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajte specialne poudbe. Glavna zaloga: Drogerija „SANTAS“, Celje in Ljubljana. 348

„Krosna“

tkalnica domačega platna v Ljubljani, Zrinjskega cesta 6 izdeluje najmočnejše domače platno, zamenjava tako platno za predvilo, sprejema prejo v tkanje ter ima v zalogi kmečko platno za rjuhne. Naročite dobro domače blago! 38

Semenski krompir!

Krompir beli, debeli, prebrani brez blata nudi več vagonov po Din 90, franko vsaka postaja v Sloveniji, tvrdka: Ivan Ravnikar, trgovec z mešanim blagom in izvoz krompirja, Mursko Središče (Medjimurje). 114

Kmetovalci pozor!

Preureditev gospodarskih strojev (mlatilnice itd. iz ročnega pogona ali na viteli) na motorni pogon izvršuje, kakor tudi vsa popravila gospodarskih strojev. Strojno stavbena delavnica Josip Siska v Kranju, Glavni trg 115. 134

Absolvent

z nizko kmetijsko šolsko izobrazbo in že tudi nekaj prakse z dobrim sprječevalom išče službe na kakšnem veleposessu ali kaj sličnega. Nastop službe takoj. Vojašne prost. Naslov pri upravi Kmetovalca pod števil. 128.

Prodam

1000 litrov jabolčnika po 3 Din, 1 kosilnico Corn-mick za 1 konja 2500 Din, in 300 litrov dobrega sadnega octa po 2,50 Din. Ponudbe pošljite na Fr. Malasek, Grm. Novomesto. 130

Šafar

se sprejme za domača in poljedelska dela. Pojasnila daje Uprava veleposessva Slatna, pošta Smartno pri Litiji. 142

Vabilo

na redni občni zbor Mlekarske zadruge v Radovljici, ki se vrši v nedeljo 2. maja ob 8. uri popoldne v mlekarni. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnika in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 4. Slučajnosti. — Načelnstvo. 135

„Brezalkoholna Produkcija“

Ljubljana, Poljanski nasip 10 pošlje vsakemu naročniku „Kmetovalca“ zanimiv cenik brezalkoholnih Zahtevajte ga takoj: ne bo Vam žal! 148

Vabilo

na občni zbor Splošne gospodarske zadruge na Krki, t. j. z. o. z., ki se vrši dne 2. maja 1926 ob 8. uri zjutraj pri g. Borštniku na Krki s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1925, in sklepanje o kritju izgube. 5. Sklepanje o likvidaciji in razdrožbi zadruge. 6. Dozvojen likvidatorjev. Načelnstvo. 147

Agrarni biro

Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana

Selenburgova ul. 7, I. nadstropje

(v hiši Jadransko-Podunavske banke)

Strokovni nasveti, najcenejše preskrbovanje vseh kmet. potrebščin. Pomoč pri vnovčevanju kmet. proizvodov. — Posredovanje pri nakupu in prodaji posestev, graščin, hiš, trgovskih in drugih obrtov, vodnih sil itd. Pomoč pri iskanju posojil. — Poup v kmet. davčnih zadevah. Prodaja lastne zelo priporočljive in praktične knjige, in sicer: „Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice — (slov., srbohrv., nem., madj., ital.). Cena Din 10.— s poštnino vred, v inozemstvo Din 11.—. Vsak takoj razume. Denar vnaprej! — „Osnovni pojmi modernega bančništva in borzištva“ za razumevanje kako delajo denarni zavodi in borza. Cena Din 22.— s poštnino vred, v inozemstvo Din 24.—. Denar vnaprej! Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti Din 22.—. Ako kdo želi kaj kupiti potom Agrarnega biroa, priloži pismu Din 2.— (oni iz inozemstva v obeh slučajih po Din 2.— več).

Motna vina čistiti

in trpka, ter prekišila omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo špeciialno francosko želatino „Lainé“ tvrdke Clerment & Quizaard, Paris. K vsaki pošilki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cenel! Glavna zaloga: Drogerija „Santas“, Celje in Ljubljana. 349

Priporočamo slededeča zdravila:

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake vrste. Pol litra stekla, 20 Din. Za uspešno zdravljenje je porabil 3 steklenice.

Lecitinski kroglice z železom. Za živčno oslabele, nerodne in od duševnega in telesnega dela izmučene. Škatlja 24 Din.

Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din.

Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsih. 16 Din.

Za živino:

Bosulin svečice, zoper srmačnico vnetje ter jalo-vost krav in belce. Z živinozdravniškim navo-dilom 30 Din.

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje pra-sičev. Izborno preizkušeno pri boleznih na pre-bavilih, zaprtju in rdečici. Z živinozdravniškim opisom rdečice 12 Din. 10 zavojev 100 dinarjev.

Hesalin uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih živalih. Tuba z navodilom 8 Din.

Za vse te izdelke zahvale na razpolago. V zalogi vsa druga zdravila za ljudi in za živino. Iz-deluje in razpošila z navodili samo:

Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR.

Vrhnika 96.

72

Priznana
najsolidnejša!
domača trdka
JOS. ROJINA
LJUBLJANA
Aleksandrova c. 3.

Velika zaloga vsa-ko ratnega češkega in angleškega blaga in sukna. — Bogata izbira vseh vrst iz-gotovljenih oblog, ra-glanov, površnikov, dežnih plaščev etc. po izredno nizkih cenah.

LASTNI KROJAŠKI
ATELJE!

Solidne cene!

Točna potrežba!

Proti gotovemu jam-stvu daje tudi na ugo-dna mes. odplač a

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvska c. 2
priporočila bogato za-loga. Pisalni stroji
adler in Urania, si-valni stroji za rod-bino in obrt.

Vozna kolesa Styrja
Dürkopp, Orožno ko-lo (Waffenrad). Ceni-ki zastojni in franko.